

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

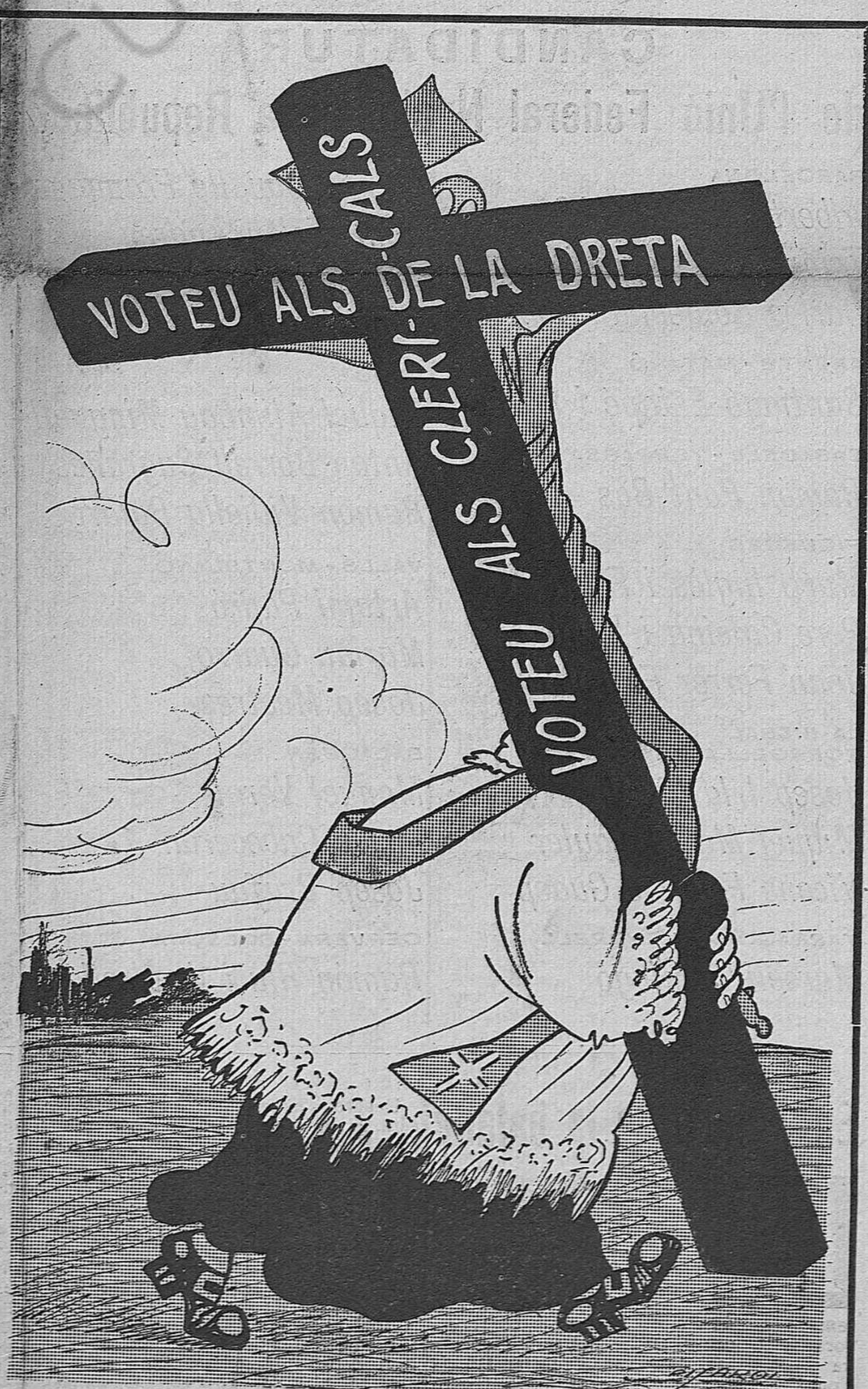
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

Propaganda sincera

—Res de política!... Aquí no hi hà més política que la llei de Crist!...
Ho teniu entès?...

—Doncs, entesos!

LES ELECCIONS DE DEMÀ

L trobar-nos de ple en mig d'una lluita, mai han paratitzat el nostre braç, ni els disgustos d'ahir, ni els problemàtics desenganys de demà.

Cada vegada que hem de sacrificar un particular criteri nostre en ares de l'interès general, sentim major desig d'esmerçar en la campanya totes les nostres energies, per a provar que si som prou independents per a dir les veritats a tot-hom, encara que amarguin, també som prou generosos i altruistes per a unir el nostre esforç desinteressat a l'esforç dels que lluiten invocant els sagrats noms de Catalunya i Llibertat.

Hauríem volgut una cordial unió de totes les forces republicanes de Catalunya, per a aconseguir en les corporacions provincials els llocs que'ns pertocuen, i estar en condicions d'abatre, desde les quatre diputacions catalanes, la pernicioso influència del caciquisme. No ha sigut possible, per raons que no volem recordar, fer oficialment aquesta perfecta conjunció de totes les forces republicanes; però a la mà de tots els republicans està el fer-la *veritablement*, sostenint d'una manera decidida i enèrgica la candidatura republicana que disputa el triomf als regionalistes i als caciquistes, que lluita per la dignitat de Catalunya i per la llibertat dels catalans. Nosaltres no volem saber quina cara té l'abanderado; però veiem en la gloriosa bandera barrada de Catalunya,

portant en la punta del pal la roja gorra frígia, i sentim l'imperiosa necessitat de córrer a defensar-la, perquè, porti-la qui la porti, la seva derrota'ns faria pujar al rostre els colors de la vergonya.

Demà, doncs, votarem amb entusiasme la candidatura que presenten, a Barcelona, els nacionalistes, fent-la la nostra candidatura, i la recomanem als nostres amics, segurs de que la modesta veu de LA CAMPANA DE GRACIA, pel desinterès i la convicció republicana que l'inspiren, serà escoltada pel bon poble, que sab posar el seu entusiasme per la República i el seu amor per Catalunya, força per damunt dels adjectius més o menys llampants i de les petites passions més o menys justificades.

I en el restant de Catalunya, allà on no presentin candidatura les forces nacionalistes que sostenen els nostres més volguts ideals, si es presenta una candidatura republicana contra una de reaccionaria, confonent amb aquesta qualificació desde'ls caciquets, per lliberals que's diguin, fins als carlins, convé ajudar-la resoltament, sense mirar quin nom porta el que en la lluita simbolitza la causa de la República.

A lluitar decididament per a aconseguir una victòria, que regalarem ben sencera a qui vulgui després apropiari-se-la per a ell tot sol, ja que nosaltres ne tenim prou amb la satisfacció íntima d'haver complert, com sempre, amb els deures que'ns imposa l'ésser convençuts republicans i bons fills de Catalunya.

CANDIDATURA

de l'Unió Federal Nacionalista Republicana

BARCELONA

Albert Bastardas i Sampere
Trinitat Monegal i Nogués
Carles Soldevila i Boixader

ARENYS - MATARÓ

Santiago Estapé i Pagès

SABADELL - TERRASSA

Ramón Pont Bas

FIGUERES

Martí Inglès i Folch
Pere Calsina i Balló
Joan Ferrer Fedevella

LA BISBAL

TORROELLA DE MONTGRÍ

Josep Irla Bosch
Miquel Matas Tauler
Vicens Folgado Guasp

TARRAGONA - VENDRELL

Marcelí Domingo

Ramón Cavallé Franquet

Emili Folch Andreu

GANDESA

Magí Isern

REUS

Miquel Alimbau Minguell

Antón Borrell Sugañes

Ramón Vidiella Balart

VALLS - MONTBLANC

Artemi Padró

Marià Guarro

Josep Mestres

BALAGUER

Manuel Verni

Josep Cabecerán

Josep Brufau

CERVERA - SOLSONA

Ramón Riu i Vendrell

En vigílies de la batalla

DEMÀ va a ésser lliurada la gran batalla electoral. Fa dies que estem presentant els preparatius. L'espectacle més trist l'han donat les dretes. Es impossible imaginar res més vergonyós que l'intentada conxorxa entre integristes, conservadors i regionalistes. De primer antuvi semblava que un ideal d'hipocresia, de fanatisme i d'odi als partits avançats, cosa repugnant, però ideal al fi, els mantenía units.

Després s'ha vist que era sols l'ambició d'una acta, la por de perdre, la mutua conveniència, que'ls ajuntava en una barreja de principis i programes verament escandalosa.

Era la claudicació covarda de totes les conviccions polítiques, convinguda i acceptada davant de la força liberal. Això demostra que, per damunt de les idees, existeix un esperit de misera utilitat. La ruptura entre la «Lliga» i els seus aliats ha posat en clar l'interès que guiava als uns i als altres.

Apenes iniciada, han vingut els insults. En el fons s'odiaven; no hi havia entre ells ni un petit lligam de simpatia. Tot allò tant sagrat, tot allò tant alt que sempre retreuen en les seves propagandes; aquella moralitat i aquell amor a

les santes doctrines de l'Església, no arriba ni a fer-los simular harmonia davant de l'enemic, i s'ho juguen per a obtenir un lloc en el governament de la província. Si en seràn d'arrelades les seves conviccions; si en seràn de fermes les seves creences!

En l'altre extrem de la política local estan els radicals. Aquests, després de veure destruides les esperances d'una intel·ligència esquerrana—molt més moral i més raonable en veritat que la de les dretes, i ara, rompuda aquesta, ja no tant necessària,—també extremen els seus atacs, també obren com a despitats, i també sembla que dubtin de la seva força. Per a acabar-ho d'adobar, al costat d'algun que altre nom que mereix respecte—l'adhesió del qual al cap suprem del radicalisme barceloní tenim dret a posar en dubte,—hi ajunten noms absolutament desconeguts, *toribios* de nou encuny, un San Marín o un tal Galí, sense història i sense documentació republicana. Aquests candidats, que vénen imposats pel dictador de sempre, no poden merèixer la confiança dels electors.

Massa n'hi hà, d'aquesta gent, que ocupa llocs públics i no sent per Barcelona cap mena d'amor! Sense un esperit de disciplina, que's confon amb l'esclavitut més denigrant, els noms d'aquests homes anirien a l'aigua sense remei.

Per a consol nostre, pel cim de tota aquesta desconsoladora faramalla, s'aixeca el prestigi dels candidats d'esquerra catalana. Ja'ls saben, nostres lligadors. Els noms que enarbora per a la lluita de demà l'Unió Federal Nacionalista Republicana, són de lo més respectable. L'aplaudiment amb que han sigut rebuts per l'opinió, garantitza el triomf i encén nostra esperança, ja que, a la fi, el poble i els amics de la llibertat trobaran a qui votar sense rubor i a qui fer ofrena del seu entusiasme.

X. X.

Labor patriòtica

El Govern espanyol, sempre propici a exercir sa tutela paternal, procurant per la vida dels seus súbdits i, especialment, dels més desheretats, va enterar-se que desde l'Argentina, amb caràcter oficial, als rectors espanyols i amb preferència als del cantó del nord i als catalans, amb el propòsit de que'ls repartissin, uns impresos els foren enviats.

Aquests impresos tenen per objecte recollir per a Amèrica emigrants, i volen que'ls rectors els en reclutin que siguen *bons, treballadors i honrats*.

Ja suposa el Govern que, aquests propòsits, cap rector espanyol secundarà, perquè fóra inferir un greu perjudici al comerç i a l'industria nacionals, i perquè, si se'n van a l'Argentina els més aptes, més bons i més honrats, si els millors ciutadans ens abandonen, al cap-de-vall, aquí, que'ns quedarà?

Davant de l'importància i transcendència de l'assumpte indicat,

s'ha dirigit nostre Govern als bisbes, exposant-los el fet, boi esperant que aconsellin al poble i que cooperin, amb les autoritats, per a impedir que'l que no's troba a casa pugui anar-se a cercar a altres terres, més pròdigues i riques, i a altres pobles, més ben administrats.

Si això no és patriotisme, no hi hà mode de saber què ho serà.

VERDUM

Aliances?

N altre optimisme sura avui per l'aire de la nostra plaça pública: el de les aliances.—Espanya —es diu— ha estat fins ara lo que'ls francesos anomenen *quantité négligeable*, dins la compensació anomenada

equilibri europeu. Però desde que la possessió del nord marroquí li retorna una importància excepcional com a primera prolongació d'Europa a l'Àfrica, les dues grans solidaritats internacionals europees, la *Triple* i la *Triple Entente*, la conviden a agrupar-se amb elles, en una rivalitat de galanteries...

Bé, bé. Tractem de parlar seriosament. Sembla que, per a l'espanyol típic, això de les aliances ve a ésser una mena de condecoració internacional, un distintiu, una cosa adjectiva, que qualifica les nacions arribades al patriciat per

a distingir-les de la *morralla* de les nacions. El defecte radical de l'opinió pública espanyola consisteix en que, per a judicar, es col·loca sempre en un pla distint d'aquell on estan col·locades les demés nacions. Anem a veure. Què són les aliances? Són una mena de *zollverein* o federació per a fins concrets; pertanyen a l'esfera *utilitaria* i no a l'*ideològica*; estan condicionades per llur mateix aprofitament. Quasi sempre són negatives, perquè's constitueixen per a contrarrestar i neutralitzar les forces de l'enemic, més que per a augmentar les propies. Però cal remarcar que són sempre mals necessaris, com els grans exèrcits permanents, fonts copioses de dessagnament de les nacions, capítol pavorós de gastos, immobilització forçosa de braços útils per al servei de la pau fructífera. Les aliances són una *oreu*; però no de condecoració, sinó de penúria. Es ben sabut que la primera preocupació dels polítics actuals, en les grans nacions, és trobar la manera d'estroncar la sagnia oberta dels armaments progressius per mar i terra. Per això les nacions que s'han pogut salvar, fins avui, dels compromisos d'aliança, aqueixes nacions internament pròsperes, quasi arcaiques, que s'anomenen, per exemple, els Estats escandinaus i Suiça, deuen en gran part a llur propi solament la prosperitat que frueixen. Europa és una mena de poliedre, que té per arestes sis nacions: Rússia, Anglaterra, França, Alemanya, Àustria i Itàlia, i aquestes arestes determinen i sostenen la configuració general del nostre vell món.

Cal, doncs, assentar, per de prompte, que quan una nació està a punt de contractar una aliança, això no és una sort, sinó un mal. Vol dir que necessita irradiar fóra de sí mateixa l'energia indispensable per al conreu de la vida interior. Vol dir que la seva vitalitat espiritual, la seva acció immaterial sobre'l món, tindrà de cedir en profit de la seva acció material; i que, dins el propi territori, l'exercici de les virtuts civils tindrà de deixar una part considerable a l'influència de les educacions belicoses. Compareu, per un instant, la força actual de Prússia amb la magnífica irradiació germànica d'altre temps, o, per altra part, penseu que la delicadíssima i selecta França està exposada a les contingències d'una guerra desgraciada, i fins i tot d'una guerra victoriosa, ja que una i altra danyarien en gran manera a la seva puresa civil i republicana.

D'Anglaterra va dir-se, un temps, que la seva actitud era la d'un *esplèndid isolament*. Hi hà, però, dues formes ben diverses d'esplèndida soletat: la confiança en les propies forces i l'innecessitat de forces excepcionals. Moltes vegades s'ha retret an en Cánovas (com a encarnació de la monarquia restaurada) la seva persistent política de neutralitat internacional. I aquesta és tal volta l'única encertada actitud de la Restauració, que tingué el bon ull positivista de destruir el perill d'un excés hipertròfic en la quantitat de la força pública.

L'opinió, a cada conflicte, fluctuava en els seus amors internacionals, com si les aliances fossin ocasionalismes de passió. Així, aleshores de l'anada d'Alfons XII a Berlín i París, quan fou xiulat a la capital de França per haver acceptat de Guillem I l'uniforme d'hulà, l'opinió se sentí germanòfila; com va ésser francòfila aleshores de les Carolines. Però sempre l'ànima nacional va estar absent de la naturalesa íntima de tal problema, perquè l'ànima nacional no ha sabut mai sentir la seva concitadania amb el restant d'Europa, i s'ha despassionat de les qüestions d'ultra-frontera. Fins a tal punt d'ignorància's troben molts dels nostres concitadans en matèria d'amistats internacionals, que fins han arribat a creure que una aliança, en 1898, ens hauria evitat la perduda de les colònies, com si les aliances poguessin tenir mai l'eficàcia d'oposar-se a la llei natural d'emancipació dels pobles; sense comptar que les colònies se perderen per voluntat de la metròpoli, qui no escoltà les veus de la raó i del seny, en els moments crítics.

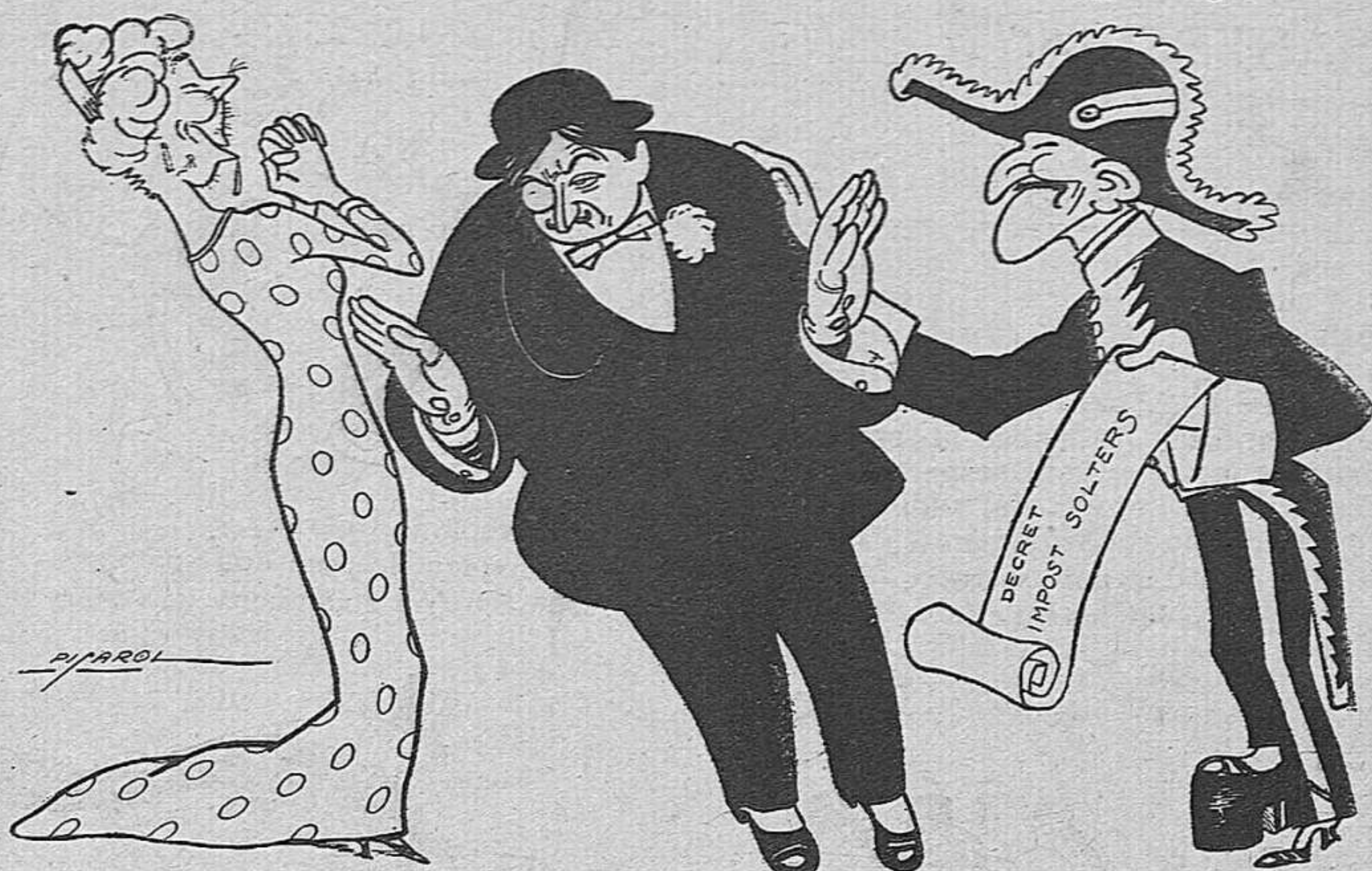
No crec que'ls esdeveniments facin necessària, en breu terme, una aliança espanyola. Però, si així fos, tindríem d'afirmar que aquesta seria la primera desgraciada conseqüència de la possessió del Rif. Perquè una de les primeres màximes polítiques hauria d'ésser aquesta: cuida de que l'expansió i la fecundació exterior no's faci a costa de la nutrició interna, i de que'ls afanys materials d'*extensió* no perjudiquin les energies espirituals d'*intensitat*.

GABRIEL ALOMAR

LA MISSA

El sagrament de l'eucaristia, el sagrament de l'altar, el que serveix, en fi, per a que'l capellà pugui oferir a l'Etern el còs i la sang de son Fill en forma de pa i vi, és una de les pràctiques més innocentes entre les que la religió catòlica serva.

Situació aflictiva del solter espanyol

—Pobre de mi! Ara sí que'm posen entre l'espasa i la paret: o bé casar-me, que és un gasto, o bé pagar, que també ho és.

De tenir a la mà la dissecció, l'examen tant savi com minuciós que de la missa feu en Tayllerand, podríem, amb materials de tant gran mestre, posar de manifest als ulls dels amics i llegidors la buidor i la ridícula que en la cerimònia s'enclou. A manca de tant estimables elements, servirem al públic unes quantes *galletes* de fabricació pròpia i especial.

Com a filles del dogma, van les pràctiques religioses encaminades principalment a ofuscar la raó, despertant el sentiment de les multituds. Per això totes les religions es procuren l'auxili indispensable de les belles arts, que són i seràn tota la vida les millors purificadores del sentiment de tot organisme predispost a la commoció.

Ja, escassament, logra avui la missa, per si sola, commoure a les ànimes més senzilles. El poc efecte de la missa sobre la massa dels fidels, es deu, en primer lloc, a haver demostrat la ciència la falsedat de la basa en la qual deia sostenir-se; després, perquè no hi ha en el terreny de l'idealitat qui siga capaç d'emocionar-se o experimentar una sensació superior. No's va a la missa com a un acte de pura idealitat. Es va a la missa per rutina, per temença al *què diràn*; perquè ja hi anaven els pares o per a presumir la roba, quan no per a veure el xicot o la promesa.

Comença el capellà per expressar-se en llatí, llengua que sovint ni ell mateix entén. Calculeu, doncs, què passarà als quins escolten. Si, de paraula, cap influència grossa ni petita exerceix damunt l'auditori, a qui voleu que's seus raonaments impressionin? Religions hi ha més espavilades que la catòlica, que parlen als fidels la llengua que aprengueren al breçol. En el catolicisme són tot llatinaçós; *llatinades*, com diu la gent, per a expressar degudament l'insidia.

La missa, és un passa-temps com tants en el món n'hi han. Gran part dels seus oients hi assisteixen com se va al casino, a la taverna o al sarau.

Diguem, per a acabar, que'l poble, amb sa intuïció meravellosa, ha desxifrat d'una manera complerta lo que és la missa.

De les pessetes, en diu *misses*. *Exprimere pecuniam ab aliquo*.

Lo mateix que dir *treure pessetes del proïsme*. Vet-aquí la qüestió.

Convinguem en que no és aquest el fi moral de la filosofia pràctica, que busca el millor i més extens grau de bondat i de justícia.

Sort que, pràctiques com la de la missa, estan condemnades a desaparèixer a no llarg terme, per a bé de l'humanitat...

EL PARE CROSPIS

O fa molts dies vegérem passejar alegrement per Barcelona una colla de joves, escarnint determinades formacions i evolucionant per la plaça de Catalunya, rambles i altres llocs centrals i concorreguts.

Alguns d'aquests tranquils portaven una escombria al coll, a tall de fusell, i altres, el tapaboques lligat al còs, a tall de faixa.

La gent, que s'aturava al veure'ls passar, hi feia els més divertits comentaris.

Es veritablement admirable l'estoïcisme i l'humorisme d'aquests minyons, prenent-se a broma una cosa que altres tenen per tant seriosa, que fins l'amparen amb lleis especials per a que ningú se'n rigui.

Turquia, creient que'l seu fracàs actual se deu a la falta d'esquadra, està preparant la construcció d'una de ben poderosa, dotada dels materials i avenços més moderns en la ciència de bombardejar ciutats i fer desgracies anfibies. No més els falta això, als pobres turcs!

Després d'una derrota, una sessió memorable com aquella nostra—*de grato recuerdo*—votant una barriscada de milions per a la construcció d'una esquadra.

En lloc de fer-los servir per a ses nafres curar, volen diners recollir per a llençar-los al mar?

En això i altres bunyols, de conseqüències fatals, es veu que són ben iguals els turcs an els espanyols.

Un cèlebre pintor, d'idees avançades, va executar, per encàrrec d'un bisbe, un quadro bíblic: *La fugida a Egipte*.

Llesta i entregada l'obra, el bisbe, amb l'intent de fer rabiar a l'artista, va retornar-li la tela, senyalant-li algún dubte respecte a l'animal que muntava la Verge.

—Venia—va dir el propi—a veure, per a que'm digui què és això: si és un bou o un ase. El pintor, sense immutar-se: —Digui al senyor bisbe que és un ase.

Els quatre ministerials amb que compta Barcelona, s'estàn bellugant de valent. Se belluguen com les sargantanes partides pel mig.

Ara mateix, per a donar fè de vida, han enviat un missatge d'adhesió an en Romanones, fet amb el qual pensen haver refermat el partit d'una manera sòlida.

La comèdia ha sigut molt senzilla i ha consistit en dos expressius telegrams.

El primer, dels prohoms al comte, que deia: «Vostè és un gran home!»

El segon, del comte als prohoms: «Gracies. Tots vostès tenen molt talent!»

E tutti contenti.

Sapigut és que les *mesas* electorals es constitueixen en els col·legis del Municipi.

Lo que, pot-ser, no sab tot-hom, és que'l dijous passat, amb l'excusa de celebrar-se juntes previes, foren ja ocupats molts dels locals amb trastos, taules i accessoris, per quin motiu els nois de les repetides escoles varen haver de fer campana.

Valenta manera de practicar l'educació cívica tenim, els espanyols!

Està bé que fem eleccions; però, sense perjudicar l'ensenyança.

Ja tenia raó aquell vell federal de Vilassar quan deia:

«Menys política i més *Narrois*».

Un telegrama de Londres diu que's tem que molt aviat se declararan en vaga els carrilaires anglesos.

Exclamació d'en Romanones, a l'enterar-se de la notícia:

—¡Ah! me las den todas!

MEDITACIÓ

«Estava escrit» en la planeta nostra o *Alea jacta est*, que deia l'altre. Al fi se'ns ha donat permís per ferho. Es cosa decidida: anem a l'Àfrica!

—Anem a l'Àfrica—diuen els conspicus— a complir la missió tres voltes santa que'l Destí, amb sa vareta misteriosa, ha senyalat a Espanya.— I, amb gest napoleònic, ens tracen el programa de les mil varies coses que allí realitzarem sobre la marxa.

—Omplirem el país de carreteres, còmodes, dretes, planes, amb els ponts i desaigües que convinguin i els arbres que a les vores facin falta. Construïrem carrils pel servei públic, de via estreta i ampla, que'l crit del segle xx, alegres, portin al cor de les regions més apartades. Instal·larem masies en totes les comarques, per a ensenyar als moros com se llaura i es fanga, i s'abona la terra, i es logra que les plantes donguin el mil per cent i el pagès visqui rodejat de benèfica abundancia.

Les immenses riqueses que aquell subsoil amaga; les cent mines de ferro, d'aram, d'estany, de plata, que'l braç de l'home esperen, seràn prompte explotades amb arreglo a les fórmules modernes i amb la més poderosa maquinaria. No quedarà ni un poble sense la seva línia telegràfica, la seva escola pública i el seu servei de plecs, valors i cartes.

El ràpid automòbil pujarà a les montanyes on no pugui pujar-hi el cremallera o pel funicular no hi hagi plaça. De la riallera costa en les boniques cales hi farem tots els ports que's necessitin, i en les penyes més altes brillants fars, aixecats a tota pressa, daràn al mariner nocturna guarda.

En fi, anem a dotar a les noves terres que protegeix Espanya de totes les millories, de totes les ventatges amb que la ciència i l'art ornen la vida, convertint en jardí el morenc reialme i fent que, desde el Lucus al Mulya, aquests alarbs que ahir, destilant rabia, sols pensaven en rompre'ns el baptisme, ens cobreixin d'elogis i alabances, al veure els incomptables beneficis amb que'ls antics *galinas* els regalen.—

Bé, molt bé!... Aquests propòsits me semblen admirables; però, i la nostra terra, que no és de Déu, malviatge?... Quin dia, als espanyols, podrem tenir-ho tot això tant bonic que's vol d'Àfrica?

C. GUMÀ

Port de la Selva, 10 de Febrer.

És objecte de molts comentaris la manera de procedir del nostre simpàtic Arcalde. En tot assumpte en que consti el nom de la societat «La Flor de Maig» fa caure-hi tot el pes de la seva autoritat. En el passat carnestoltes, uns quants joves organitzaren una orquestra, i, a fi de que la broma fos més completa, la feren anunciar pel pregoner municipal. Bastà que en el pregó hi constés el nom de la societat, perquè l'Arcalde'l prohibís.

Nosaltres, sempre aimants de la veritat, de la raó i de la justícia, cridem l'atenció de la junta, respecte a les següents consideracions:

No resulta provat que l'Arcalde ha molestet a la societat, fins lograr clausurar-li el teatre, i obligant-la a complimentar els requisits de la llei per a celebrar balls, sense que's preocupés poc ni molt d'un altre ball i cinematògraf públic que no reuneix ni una sola condició per a tal espectacle?

No s'ha mostrat partidari d'una entitat contrària a «La Flor de Maig»?

No sabem tots que nostres enemics (socials) han fet quantes manifestacions han volgut, comptant amb la voluntat del senyor Arcalde, qui, amb llurs maneres de procedir, ha corroborat fals manifestacions?

Doncs, si tot això és veritat, perquè dit senyor continuà essent soci de «La Flor de Maig»? Si ell, per dignitat, no s'ha donat de baixa, el senyor president deuria proposar, en reunió general, la

seva expulsió. Sempre és perniciosa la companyia d'un Judes.

Solsona, 18 de Febrer.

El senyor Bisbe's preocupa moltíssim del pervenir de nostra ciutat.

Com siga que a Solsona tenim un estol de *majordones* cessants, a les que ell no ha pogut donar plaça en tota la seva parentela, fa uns quants dies vingueren a pendre possessió del poble uns frares dominics.

L'Ajuntament, segons se diu, els cedirà l'edifici que fou l'antic seminari.

No'n teníem prou amb la fabricació de capellans, que hi afegeixen una fabricació fraresca.

De tot cor felicitem a les solsonines.

Sabadell, 18 de Febrer.

Empenyades se presenten les properes eleccions per a diputats provincials. Les dretes, en aquests moments, estan desunides, perquè, segons la nostra *gent d'ordre*, no volen deixar-se imposar sempre per don Alfons Sala, de Terrassa, que sempre vol dos candidats per a la ciutat veïna i *la torna* per a Sabadell.

Les esquerres no demostrem l'entusiasme que hauríem de sentir enfront d'aquests elements, que serveixen sols de figura decorativa i caminen sempre endarrera.

Si l'unió de tots els republicans és un fet, com sembla, i aquell adagi de «a Sabadell, cada hu và per ell» desapareix entre la nostra classe, les majories seràn per a nosaltres. No'ns fíem de les diferències de les dretes, que a l'últim desapareixeràn per a aplastar-nos.

Fa quatre anys vàrem quedar derrotats per les nostres divergències i perquè estavem en plena repressió per la setmana tràgica de Juliol, però ara tenim de demostrar que han canviat les circumstancies.

Creu-alta, 20 de Febrer.

Preparem-nos, creu-altencs, que ja vénen eleccions. Novament tindrem promeses afalagadores per a la nostra benivolguda Creu-alta, i arreu ens donaràn la raó els diferents candidats que vindràn i sentiràn les nostres ansies de justícia.

Fa nou anys que vivim d'esperances, i, governi a l'Ajuntament de Sabadell majoria republicana o monàrquica, tots tenen per a nosaltres igual consideració. Bé s'ha fet i s'ha escrit, reclamant justícia, però s'ha fet escarni del compliment de la llei d'agregació; ens falten aceres, llum, aigua, escoles, claygueres, safareigs, higiene i vigilancia, i lo més vergonyós és que, per qualsevol assumpte d'hipoteques o document oficial que dati d'abans de l'agregació, teum d'agafar el tren per a anar a Terrassa, o fer dues hores de camí. Tot per no haver seleccionat la part que corresponia a Sant Pere, a Terrassa, i la part que corresponia a Creu-alta, a Sabadell.

Mentres això duri, s'haurà fet amb Sabadell l'agregació de la terra, no la dels cors, i mai, els creu-altencs, veurem amb Sabadell la nostra mare, sinó la marastra.

Balsareny, 24 de Febrer.

Els catòlics, cansats de fer pregaries dins l'església, fa cosa d'unes tres setmanes, varen portar el Sant-Crist al riu, per a que vegés la poca aigua que baixava. Però, malgrat aqueixa mostra de *carcunderia* regnant, els liberals han fet ball, tot i essent quaresma. El Batlle, influït pels llanuts, intentà oposar-s'hi, però el tret li eixí per la culata.

Arbuçies, 18 de Febrer.

Ja s'ha exposat al públic el repartiment dels consums per a l'any actual. Com era de suposar, no s'han pas rectificat els errors i injustícies de que estava ple l'anterior. Mentres hi ha qui paga il·legalment molt més de lo que deu, les *hermanes*, que formen una família nombrosíssima, amb una professió lucrativa per demés, i amb botiga de vetes i fills (i consti que això dels fills no ho diem amb malícia), continuen lliures de tal càrrega. Per què? Perquè... són monges i com a tals tenen la protecció incondicional dels que remenen les cireres. Gangues dels ajuntaments caciquistes.

Tiana, 28 de Febrer.

S'estàn acabant els treballs de l'instal·lació de l'il·luminat públic per electricitat. Ai, gracies a Déu i als quartos dels canadiencs!

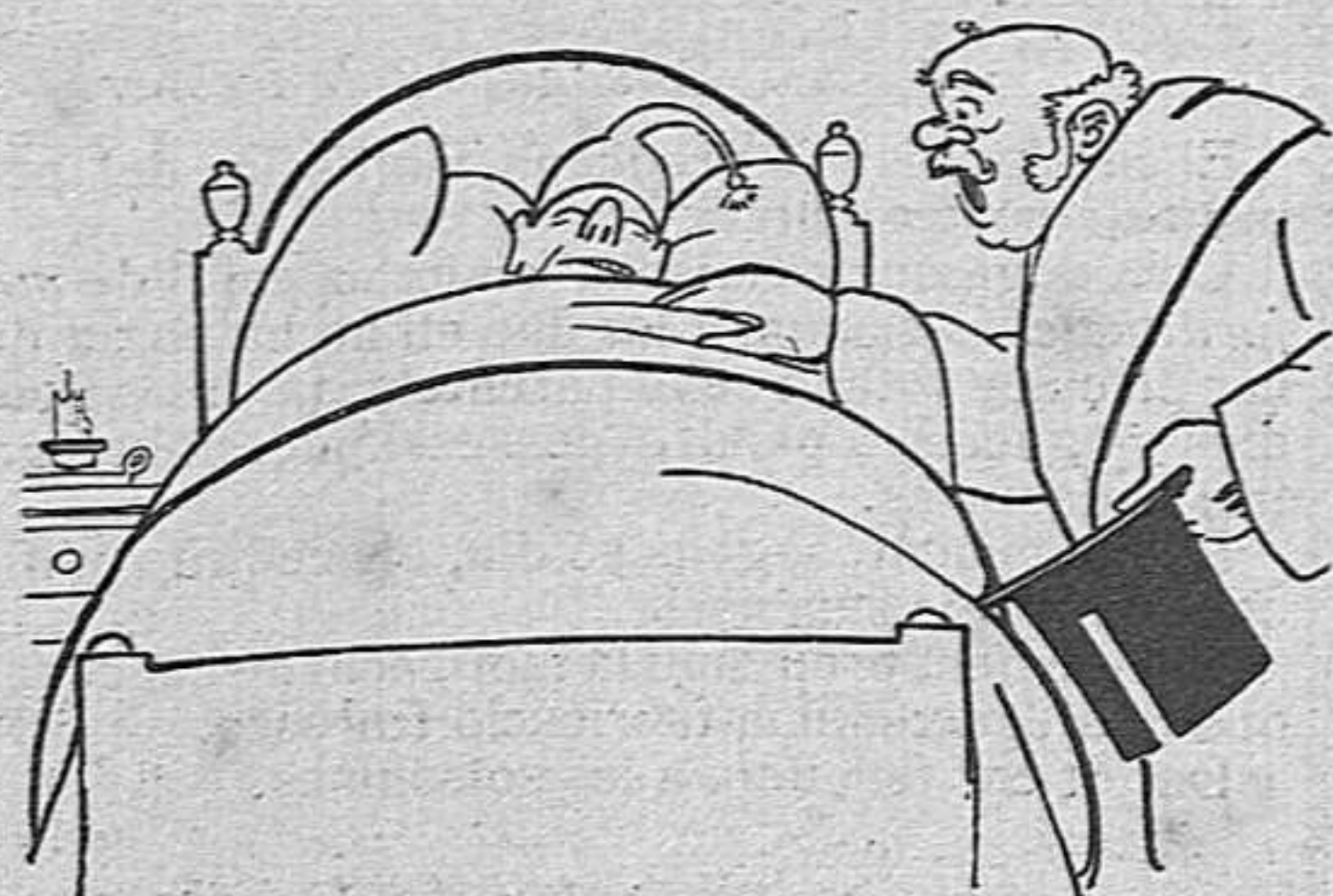
L'inauguració serà quan hagi passat l'enfado del senyor regent de la parroquia, que va fer rosegat l'ós al senyor radical propietari, instal·lador electricista, perquè's treballava en els dies festius a les parets de la casa rectoral per a la col·locació de cables i llums. Com deu riure M. Pearson quan s'entera de les arrogancies dels capellans i arronsaments de les autoritats del poblet de Tiana! L'any passat, en dijous i divendres sants, se treballà a dintre la catedral de Barcelona i no fou privat; és clar, com que era qüestió de *peles*, per a ells visca la *tolerancia*!

El cementiri de les monges carmelitanes de Tiana continua sense *novelat* a nou metres de distancia de les cases i carrers de Tiana. I per a cometre tals horrors, perills i privilegis, en contra la salut del públic, s'obliga als obrers a la vacunació forcosa, i se'ls penyora si no complimenten les circulars del senyor Governador, per a evitar *pestes* i contagis?

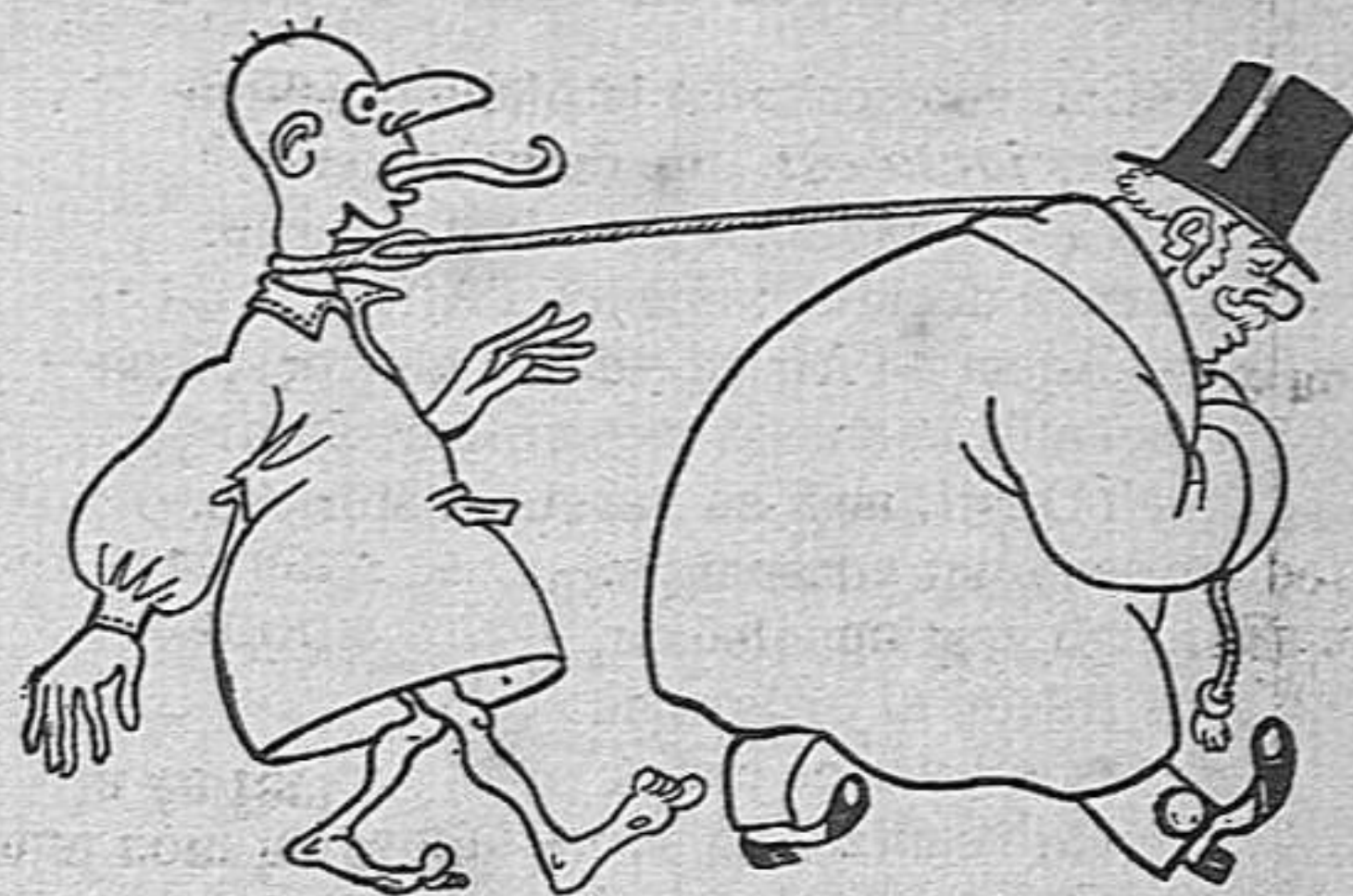
Ja ho veu, M. Pearson, això és *Europa* tianesa. *Reïra de bet*; ara que l'assumpte del cementiri de Mongat, que tanta falta fa a dit barri, està llest i aprovat, els qui tant el volien ni s'en recorden. Al principi tot era prometre, però ara, que han d'*afuïzar una mica la mosca*, molts s'han desdit de lo que havien promès en la subscripció per a fer els treballs de *construcció*. Els adictes poden ben dir que han quedat amb la canya sense peix.

A Tiana, ja se sab, coses de qüestió d'empenta, molt parlar, però... pocs quartos. Qui mana, mana, i els camins tapats.

La feina del candidat

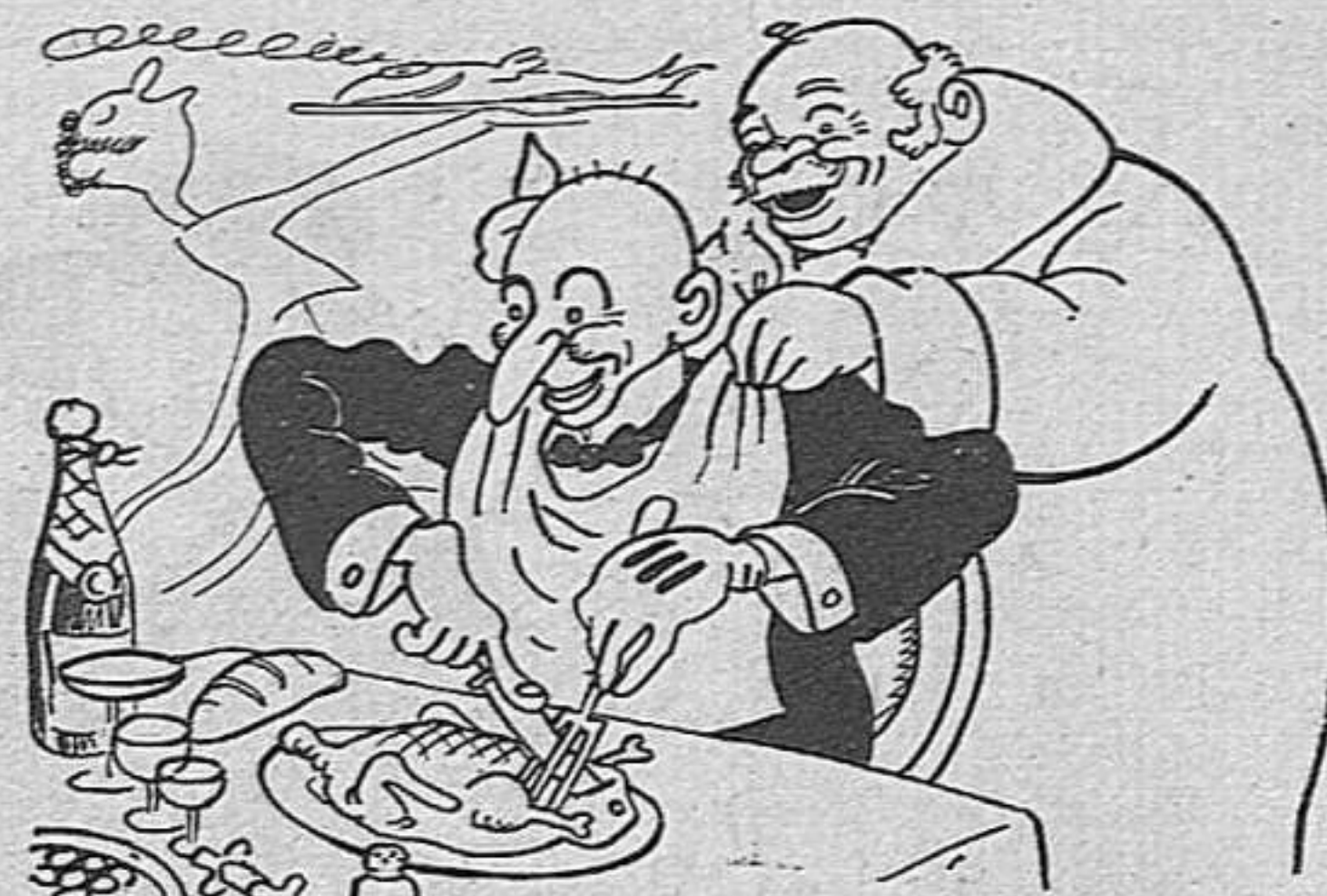
El còs electoral està tant dormilega que convé despertà'l.

I, sense fer soroll, guiar-lo bé, a les bones... amb una soga al coll.

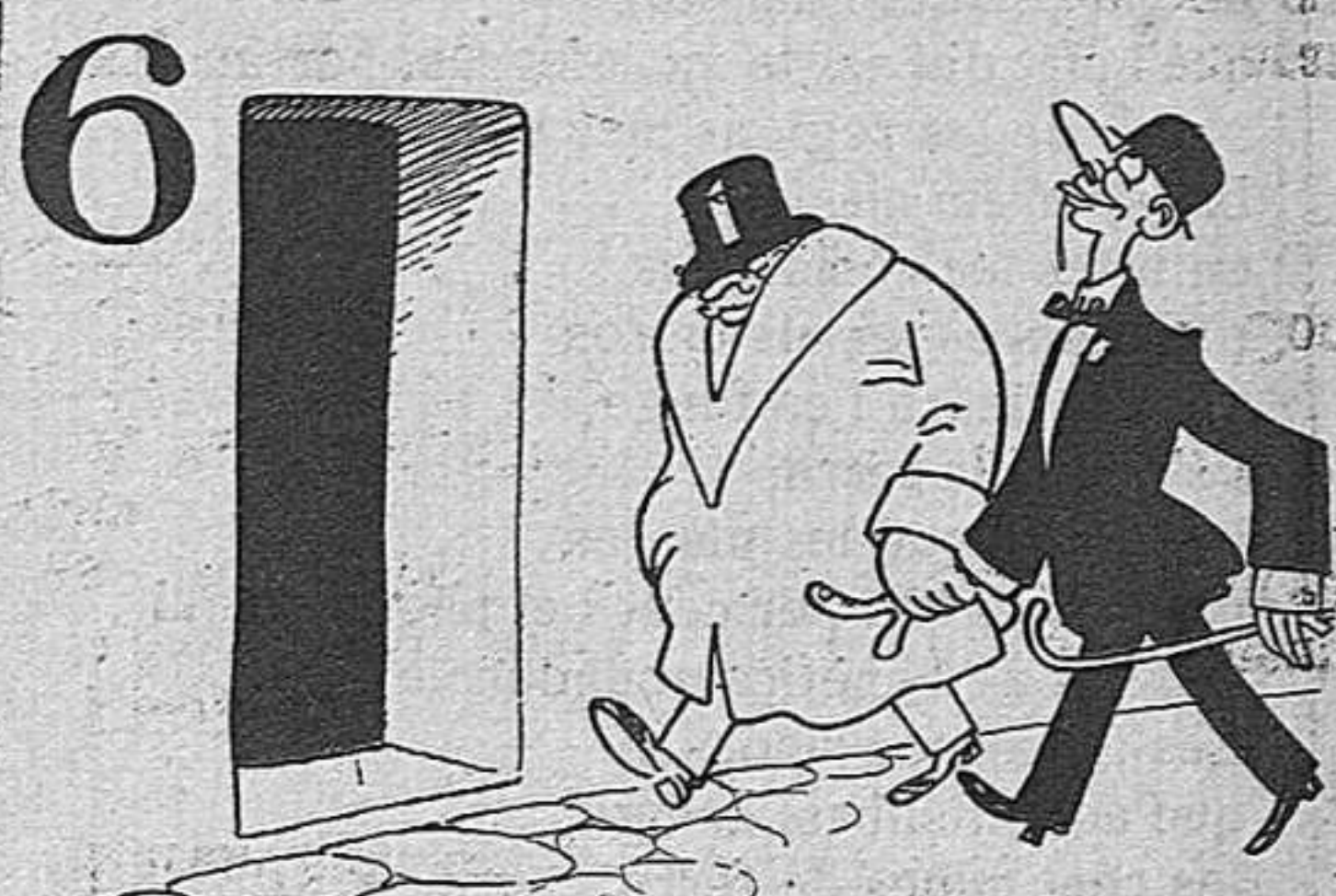
I dur-lo tot seguit a casa d'un bon sastre a fer-li fè un vestit.

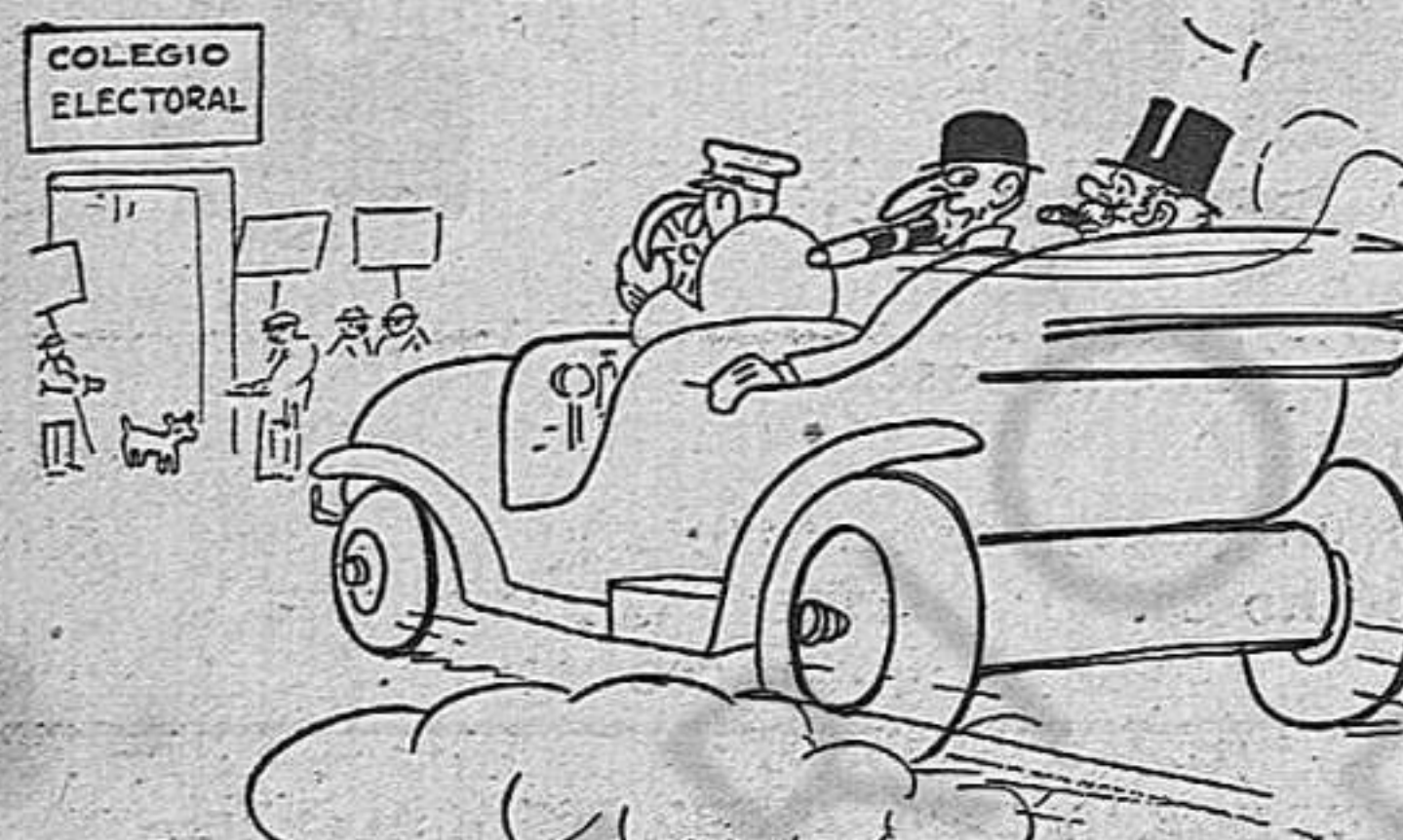
I prepararà el parany, convidant-lo a un bon àpat amb ostres i xampany.

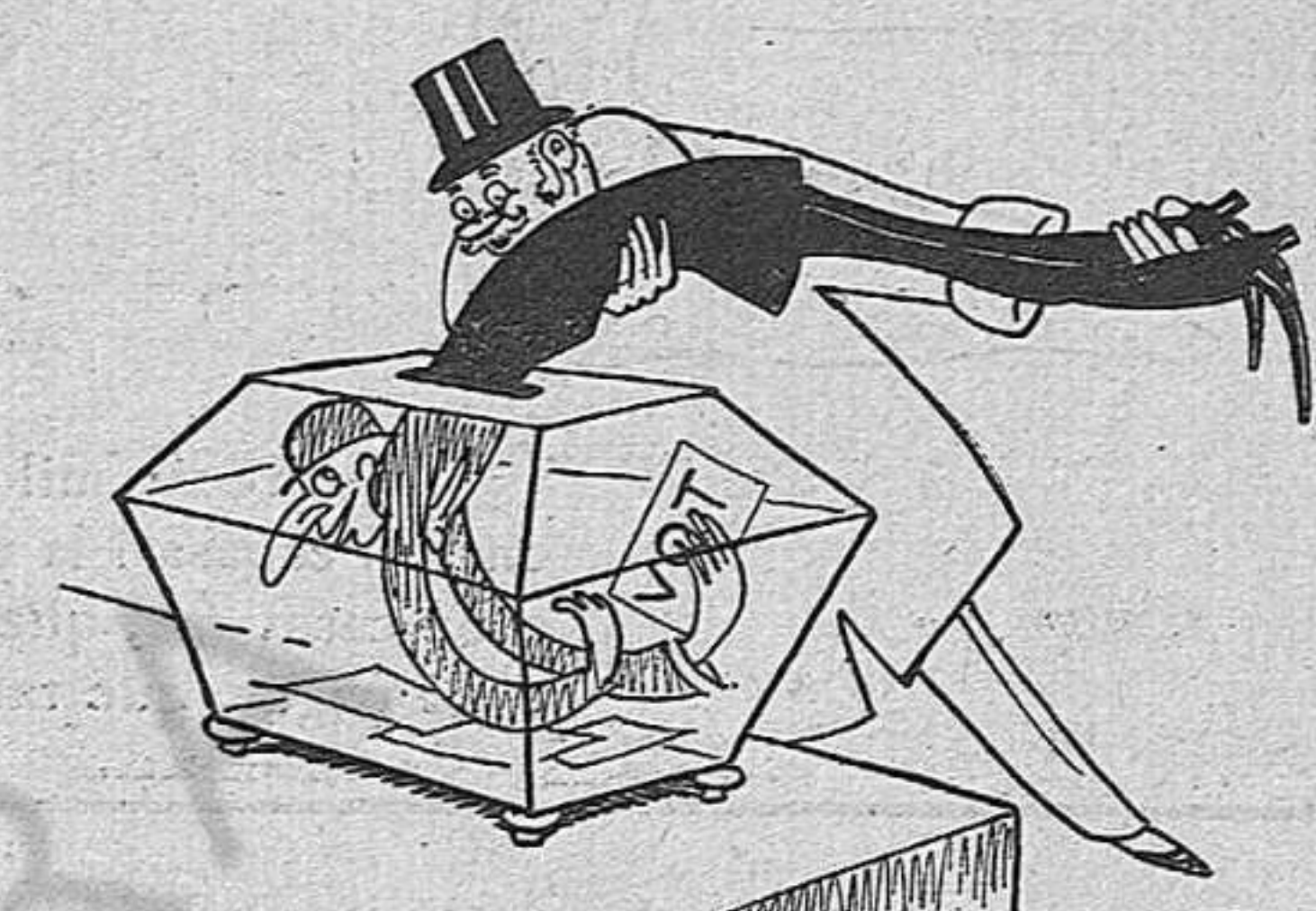
I, després de ben fart, regalar-li un «Caruncho», que és un tabac smart.

I, si és tant convenient, pagar-li la senyora, perquè estigui content.

I, amb l'escusa d'anar a passejar, portar-lo al col·legi, a votar.

I, aquí s'ha acabat tot: allavors, per sorpresa, se li fa esquitxà el vot.

PACIENCIA!

Quaresma! Set setmanes! Ja desitjo que el temps passi volant; jo'm moriria si això gaire durés; tinc sort que'm guia l'instint d'esser creient, com a tot bitxo. «Pagant, Sant Pere canta», diu el *diclio*, i el *diclio* sempre és cert; la vicaria, si acàs vols menjar carn, mal siga un dia, amb butlles te farà passà'l capritxo. Complim, pobres llanuts! Tinguem fè santa! Si el Papa ho mana així, vés com t'escapes! Què hi fa que, dejunant, fins perdem l'esmar? No't queixis; tingues fè; pateix i aguanta. També, així com així, aguantem als Papes... I això que són més llargs que la quaresma.

JOAQUIM MALLEU

"EL SOCIALISTA", DIARI

Han calgut alguns anys per a que la subscripció oberta a benefici d'*El Socialista*, diari, hagi arribat a la quantitat necessària per a intentar l'empresa amb probabilitats d'èxit. Els partits obrers són, generalment, pobres, perquè la seva mateixa composició s'ho porta. Però a Espanya ho són molt més, a causa de trobar-se en el període rudimentari i, pot-ser, també a causa de la poca generositat amb que aquí s'atén a les necessitats pecuniàries de les lluites socials i polítiques.

Però el fet d'haver-los costat tant als socialistes espanyols la creació d'un orgue diari, fa per a ells més joiós el moment de l'aparició quotidiana d'*El Socialista*. Els afans que hi han esmerçat, la subscripció que ha anat augmentant a copia de posar-hi quotes modestíssimes, troben per fi una recompensa al poder dir «El socialisme espanyol té un diari!».

La vida i l'esdevenidor del diari obrer està lligat al desplegament i a la creixença del socialisme i de l'obrerisme a Espanya. Desgraciadament, sembla encara llunyana l'hora en que'l protectorat s'organitzi aquí fortament. El societarisme i el socialisme espanyols, són uns dels més endarrerits d'Europa, amb l'agravament que en els altres pobles on encara té poca força, la seva creixença és ràpida, mentres que a Espanya creixen amb una deplorable lentitud.

En això, com en tantes altres coses, Espanya no presenta les característiques d'un poble infant, sinó d'un poble decrepit. L'escàs desenvolupament de molts dels seus elements materials i espirituals no és un cas d'infantesa, per dir-ho així. És un cas de raquitisme. Pot molt ben ésser que, més tard o més aviat, aquesta situació canviï. Però els símptomes per ara no hi són pas.

Tot això, al cap-de-vall, fa més meritoria la tasca perseverant d'uns quants milers d'obers, que han aplegat amb petites quotes una quantitat suficient per a emprendre la publicació

quotidiana d'*El Socialista*. Per a sostenir-lo i arrelar-lo necessitarà un esforç quatre vegades més intens que'l que cal en altres països. I precisament per això són més mereixedors de lloança i d'encoratjament.

A. R. I. V.

A pocs dies el noi Cambó va discursar a favor de la candidatura lligaire en el «Centre de Nostra Senyora de Montserrat».

Ja pots predicar, Francisquet.

Me sembla que si no li porteu un ciri, an aqueixa Vostra Senyora de Montserrat!...

I no dic que li porteu descalços, perquè... vosaltres no us heu de descalçar mai.

Actualment està exposat al públic, en la seva capella de la catedral, el còs incorruptible de Sant Oleguer.

Ja fan bé en guardar-la i estimar-la aqueixa reliquia del venerat patró.

Deixeu-vos d'un còs incorrupte! Un còs incorrupte ha de tenir, forçosament, un valor inapreciable entre'ls clericals d'avui. Estàn tant plens de corrupció!

Llegeixo: «Ayer empezaron a funcionar activamente las oficinas electorales del Centro Conservador».

A funcionar, conformes; però, *activamente?* Ai, Santa Llucial! Qualsevol es pensaria que al «Centre Conservador» hi hà d'haver empenes.

En el seu discurs del dimecres va declarar, en Lerroux, amb el tò enfàtic de sempre, que «ell sol ha fet més que tots els nacionalistes plegats».

I té raó, l'home. Es clar, que ha fet! Ha fet enraonar, ha fet quartos, ha fet tant mal com ha pogut... Ja és fer!

El periòdic *La Tribuna*, de Madrid, regala als seus llegidors cupons amb els quals se pot anar a la fleca a buscar un llonguet.

Admirable! Després diràn que això del periodisme no dona pa.

Per a tractar de la pròxima lluita electoral, s'han reunit els delegats jaumistes en el casino «El Porvenir».

Veritat és que'l lloc de reunió no fa la cosa. Però, que parlin amb la mà al pit, els èmuls d'en Solferino.

Que parlin amb la mà al pit i, en plena junta d'«El Porvenir», confessin que'l seu *porvenir* és molt negre.

A casa d'un matrimoni molt pobre ha nascut un nen.

El xicot gran, de set anys, pregunta a la seva mare:

—Vols dir que ve del cel, aquest germanet?

—Es clar que sí... Per què ho preguntes?

—Perquè, si és veritat que al cel s'hi està tant bé, m'estranya que hagi volgut deixar-lo per a venir a casa nostra.

Un mossèn predicador tenia al seu servei una minyoneta molt aixerida.

L'altre dia va atrapar-la, a la cuina, sopant amb un soldat.

—I ara! Què és aquest atreviment?...

—Es el meu germà.

—Com s'entén, el teu germà? Si fa poc varies dir-me que no'n tenies cap.

—Així m'ho creia; però diumenge vaig sentir que vostè deia, desde la trona, que tots ho som, de germans.

Un bohemí se'n va a trobar el sagristà de Santa Catarina, antic amic seu.

—M'hauries de fer un favor—li diu.—Deixar-me dos duros, que haig de fer unes compres i m'he deixat els diners a casa.

—Fill, no te'ls puc deixar; però et procuraré els medis de tenir-los—exclama el sagristà.

—Ah! Sí... Gracies; ets un bon amic.

—Té, aquí tens deu centims pera'l tramvia i vès a buscar els dos duros que t'has deixat a casa.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Josep Mateu (Tous): Del tot impossible publicar la seva *tonadilla* moruna. La causa?... El motiu?... Exigencies de la mètrica i del bon gust.—Patxina: No'ns acaba d'agradar, ni el dibuix ni el xisto.—J. Magri: Els còplets pot-ser estarien bé amb musica. Llegits no resulten, *gracies* a les incorreccions gramaticals.—Joaquim Malleu: Agraeixo la seva fina atenció, però no m'hi puc comprometre. Ja veu vostè que l'excés d'original de redacció ens priva d'atendre fins amb els compromisos antics. Es impossible. Els d'avui entren en cartera.—J. B. (Mora la Nueva): Les cartes, en català, i escrites correctament. Sense aquests requisits van a la panera. Si no sab escriure en la nostra llengua, estudiï les *Normes Ortogràfiques*, de l'Institut, i el *Vocabulari*, d'en Rovira i Virgili.—R. B.: Si tenim temps i humor de retocar-la, molt bé.—I. C.: Conforme, i anirà... si hi cab.—N. V. M.: Per lo que diu la carta, temo que ara fóra extemporània la seva publicació.—J. S.: Llargueja excessivament. Ah!..., i no està pas escrita de cara a les *Normes*. Ni els mils!...—R. M.: Depèn de l'espai que's disposi.—E. M. E.: Hi sobra la pornografia i tot lo demés. Si no fos això i estés ben escrita, encara!—F. M.: Es poc explícita. Això no més ho entendrien els iniciats, i, com comprendrà, no'n hi hà prou.—J. A.: Les inicials soles no'ns treuen de cap apuro.—Cels Sais i Amadeu Canillada: Poden enviar-los. Si vénen escrits en català, i estàn bé, es publicaran.—F. M.: Ho sento, però no'l puc complaure.—D. P.: Lo mateix li dic.—E. C.: Més concis i més intel·ligible. Comprengui que és impossible entretenir-nos en tanta correcció.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^a

DISSABTE QUE VE, DÍA 15
NUMERO EXTRAORDINARI
DE
La Campana de Gracia
RESULTAT DE LA LLUITA ELECTORAL
ELS NOUS DIPUTATS PROVINCIALS
LA QUARESMA EN BROMA
8 planes d'il·lustració i text ■■■ 10 cèntims